

İstanbul İlindeki Veteriner Kliniklerine Getirilen Kedi Ve Köpeklerde Deri Hastalıklarının Görülme Oranlarının Araştırılması

İbrahim CANPOLAT, Sema ÇAKIR, Cengiz AKTAŞ

Fırat Üniversitesi, Veteriner Fakültesi Cerrahi Anabilim Dalı, Elazığ-TÜRKİYE

Özet: Bu çalışmada, İstanbul ilinde klinik, poliklinik, bakım-barınma ve rehabilitasyon hizmeti veren 26 küçük hayvan kuruluşunda saptanan deri hastalıklarının değerlendirilmesi yapılmıştır. Çalışmada 653'ü köpek ve 347'si kedi olmak üzere toplam 1000 deri hastalığı olan olgu değerlendirilmiştir. Köpeklerin 256'sı (%39.2) genç (0-2), 153'ü (%23.5) orta yaş (2-5) ve 244'ü (%37.3) yaşlı (5-13); kedilerin ise 164'ü (%47.3) genç (0-2), 92'si (%27) orta yaş (2-7) ve 91'i (%26) ise yaşlı (7-19) hayvanlardan oluşmaktaydı. Yapılan değerlendirme sonucunda hastalıkların 276'sı kaşıntılı dermatozlar [kedi: 103 (%29.7); köpek: 173 (%26.5)], 210'unda sinüs oluşumuyla karakterize olan hastalıklar [kedi: 66 (%19); köpek: 144 (%21.9)], 122'sinde uyuz [kedi: 8 (%2.3); köpek: 114 (%17.4)], 98'i dermatofitozis [kedi: 54 (%15.6); köpek: 44 (%6.7)], 87'sinde nodüler dermatozlar [kedi: 28 (%8); köpek: 59 (%9)], 64'ünde komplike vakalar [kedi: 2 (%0.6); köpek: 62 (%9.5)], 31'inde apse [kedi: 22 (%6.3); köpek: 9 (%1.4)], 24'ünde çevresel dermatozlar [kedi: 11 (%3.2); köpek: 13 (%1.9)], 16'sında otitis externa [kedi: 3 (%0.9); köpek: 13(%2)], 13'ünde ülseratif dermatozlar [kedi: 6 (%1.7); köpek: 7 (%1)], 12'sinde endokrin dermatozlar [kedi: 3 (%0.9); köpek: 9 (%1.4)], 11'inde yağlı kuyruk sendromu [kedi: 11 (%3.2)], 10'unda othematom [kedi: 2 (%0.6); köpek: 8 (%1.2)], 7'sinde kabuklanma ve pullanma ile karakterize hastalıklar [kedi: 2 (%0.6); köpek: 5 (%0.8)], 4'ünde fotosensibilizasyon [kedi: 4 (%1.2)], 3'ünde cushing sendrom [köpek: 3 (%0.5)], 3'ü atopi [kedi: 3 (%0.9)], 3'ünde interdigital dermatit [köpek: 3 (%0.5)] 3'ünde miyazis [köpek: 3 (%0.5)], 2'inde leishmaniasis [köpek: 2 (%0.3)] ve 1'inde yaz dermatitinden [köpek: 1 (%0.2)] de görülmüştür. Sonuç olarak, kedi ve köpeklerdeki deri hastalıkları ile ırk, cins, yaş, beslenme, barınma ve bakım gibi faktörler arasında yakın bir ilişkinin olduğu saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Deri hastalıkları, kedi, köpek

Investigation of Skin Disease Rates in Dogs and Cats brought to Veterinary Clinics in Istanbul Province

Summary: In this study, it was evaluated the skin diseases detected from a total of 26 small animal institutions providing surgery, polyclinic, care, housing and rehabilitation services in İstanbul province in 2013. A total of 1000 skin diseases cases composed of 653 dogs (21.7%) and 347 cats (15.7%) were used in the study. Of dogs, 256 (39.2%) included younger (0-2), 153 (23.5%) middle-aged (2-5), and 244 (37.3%) old (5-13), and of cats, 164 (47.3%) included younger (0-2), 92 (27%) middle-aged (2-7), 91 (26%) old (7-19) animals. As a result of the evaluation, it was determined itch dermatoses [cat:103 (29.7%); dog:173 (26.5%)] in 276, diseases characterized with sinus formation [cat: 66 (19%); dog: 144 (21.9%)] in 210, scabies [cat: 8 (2.3%); dog: 114 (17.4%)] in 122, dermatopytoses [cat: 54 (15.6%); dog: 44 (6.7%)] in 98, nodular dermatoses [cat:28 (8%); dog: 59 (9%)] in 87, complicated dermatoses [cat: 2 (0.6%); dog: 62 (9.5%)] in 64, abscess [cat: 22 (6.3%); dog: 9 (1.4%)] in 31, environmental dermatoses [cat: 11 (3.2%); dog: 13 (1.9%)] in 24, otitis externa [cat: 3 (0.9%); dog: 13 (2%)] in 16, ulcerative dermatoses [cat: 6 (1.7%); dog: 7 (1%)] in 13, endocrine dermatoses [cat: 3 (0.9%); dog: 9 (1.4%)] in 12, fat tail syndrome [cat: 11 (3.2%)] in 11, autohematom in 10 (cat: 2 (0.6%); dog: 8 (1.2%)) in 10, crusting and scaling diseases [cat: 2 (0.6%); dog: 5 (0.8%)] in 7, fotosensibilizasyon [cat: 4 (1.2%)] in 4, cushing syndrome [dog: 3 (0.5%)] in 3, atopy (cat: 3 (0.9%)) in 3, interdigital dermatitis [dog: 3 (0.5%)] in 3, myiasis [dog: 3 (0.5%)] in 3, leishmaniasis (dog: 2 (0.3%)) in 2 and summer dermatitis [dog: 1 (0.2%)] in 1, cases. In conclusion that there was a close relationship between the skin diseases of dogs and cats and the factors such as breed, sex, age, nutrition, housing and handling the animals.

Key words: Cat, dog, skin diseases

Giriş

Kedi ve köpeklerde beslenme sağlıklı deri ve tüy oluşumunun korunmasında önemli bir rol oynar. Bir hayvanın kürkü onun ilk savunma hattıdır (2). Köpek ve kedilerin her ikisinde subkutis tabakası bağ doku, elastik lifler, kan da-

marları, sinirler ve yağ hücrelerini içermektedir. Bu yapı hayvana sağladığı izolasyonla travmalara karşı daha fazla koruma sağlar (2,5).

Gıda alerjileri genellikle gıdalardaki proteinlere karşı gelişen immun bağlantılı bir yanittir. Pruritis gıda alerjili köpeklerde en sık rastlanılan klinik belirti olarak karşımıza çıkmaktadır. Köpeklerde gıda alerjilerini değerlendirmek için yapı-

lan bazı çalışmalarda; reaksiyonun ortaya çıkışı ile ilgili olarak yaş, cinsiyet ya da ırka özel bir predispozisyon bildirilmemiştir (2,22).

Deri lezyonları genel olarak primer veya sekonder olarak ortaya çıkarlar. Primer olaylarda lezyonların görüntüsü diagnostik öneme sahipken, sekonder olaylarda bu lezyonların diagnostik önemi azdır (7,14,22).

Deri kaşıntısı (pruritus cutaneus), deride bir değişiklik olmaksızın derinin duyarlı hale gelmesi ve istekli bir şekilde tırmalanmasıdır. Deride birçok hastalıkların (ör: ektoparazitler, ekzema) semptomu olarak da kaşıntı meydana gelmektedir (11).

Genel kaşıntılar; tüm vücudun kaşınması şeklinde ortaya çıkar ve karaciğer, kronik böbrek bozuklukları, diabetes mellitus, mide bağırsak nezleleri, konstipasyonlar ve alerjen maddelere maruz kalma (köpeklerde halı, pelüş, şampuan, sabun, mobilya, parke cilaları ve bitki polenleri) sonucu meydana gelir. Ayrıca, hormon dengesizliği (gebelik, kızgınlık) ve toksik gıdaların yenilmesi durumlarında da meydana gelebilir. Lokal kaşıntılar; kuduz, aujeszky, myelitis, askaridozis, teniazis, oxyuridose (anüs civarında), linguatula ve *O.ovis* invazyonları (burun ucunda) gibi olaylarda görülmektedir. Ayrıca, otitis ve konjunktivitislerde baş bölgesinde; hümorale bozukluklarda ve köpeklerde regl dönemi sırasında vulva bölgesinde lokal kaşıntılar oluşmaktadır (6).

Deride iyi (papillom) ve kötü huylu (epiteliom, melanom gibi) çok sayıda tümöre rastlanmaktadır. Ayrıca Epidermoid, dermal, kıl ve yağ kistleri sıklıkla oluşmaktadır (3). Evcil hayvanlarda otoimmün hastalıklar, 1970'lerin ortalarında doğru insanlardaki otoimmün dermatozlara benzetilerek klasifiye edilmiştir (17). Bullöz pemfigoid,

müköz membran pemfigoid, pemfigus eritematosus, lupus eritematosus gibi çeşitleri vardır (4, 8).

Papüller ve püstüleri lezyonlar köpek ve kedilerde yaygın olarak gözlenmektedir. Lezyonlar foliküler şeklinde görülürler (4). Deri bütünlüğünü bozan travmalar, ısırık yaraları, keskin ve sivri cisimlerle yaralanmalar sıklıkla görülmektedir (9,13). Ayrıca mantar hastalıklarına ve uyuz gibi paraziter deri hastalıklarına köpek ve kedilerde sıklıkla karşılaşılmaktadır (10,15,16,18,20,23).

Bu çalışmanın amacı, İstanbul yöresinde kedi ve köpeklerde deri hastalıklarının görülme oranlarını belirlemektir.

Gereç ve Yöntem

Çalışma materyalini İstanbul ili kliniklerinde muayene edilen 5200 (3000 köpek, 2200 kedi) olgudan, deri hastalığı teşhisi konulan 1000 olgu (347 kedi, 653 köpek) oluşturmaktadır. Olguların anamnezinin alınmasından sonra klinik muayeneleri yapılmıştır. Çalışma süresince deriden toplanan kazıntıların değerlendirilmesinde; bisturi, lam, lamel, mikroskop, wood lambası, alerji testleri, immuno floresans testi, smear, mantar (saboraud dektroz agar) ya da bakteri (blood agar base) kültürü, kan sayımı, biyokimyasal testler (karaciğer enzim konsantrasyonları), biyopsi ve PCR'dan (*Leishmania*) yararlanılmıştır. Kliniklere getirilen 347 kедiden; 265 (%76.36)'si melez, 17 (%4.89)'si İran, 13 (%3.74)'ü Van, 10 (%2.88)'u Siyam, 10 (%2.88)'u Ankara, 7 (%2)'si Scottish Fold, 7 (%2.01)'si British Shorthair, 7 (%2.01)'si Chinchila, 6 (%1.72)'si Persiyan, 3 (%0.86)'ü Himalaya, 1 (0.28)'i Exotic Shorthair ve 1 (%0.28)'i ise Bonbay ırkından oluşmaktadır. Kliniklere getirilen 347 adet köpek ırkının dağılımı Tablo 1 de verilmiştir.

Tablo 1. Çalışma kullanılan kedilerin ırklara göre dağılımları

Kedi Irkları	Sayı	Oran %
Melez	265	76.36
İran	17	4.89
Van	13	3.74
Siyam	10	2.88
Ankara	10	2.88
ScottishFold	7	2.01
British Shorthair	7	2.01
Chinchila	7	2.01
Persiyan	6	1.72
Himalaya	3	0.86
Exotic Shorthair	1	0.28
Bonbay	1	0.28

Deri hastalığı şikâyetleri ile kliniklere getirilen 643 adet köpek ırkının dağılımı Tablo 2’de verilmiştir. Deri hastalığı şikâyetleri ile kliniklere getirilen kedi ve köpeklerin yaş dağılımı Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 2. Çalışma kullanılan köpeklerin ırklara göre dağılımları

Köpek İrkları	Sayı	Oran %
Melez	221	33.84
Golden	109	16.69
Labrador	50	7.65
Cocker	47	7.19
Alman Kurdu	36	5.51
Terrier	33	5.05
Kangal	15	2.29
Pitbull	13	1.99
Setter	13	1.99
Shar-Pei	12	1.83
King Charles	9	1.37
Husky	9	1.37
Yorkshire	8	1.22
Pug	8	1.22
İngiliz Bulldog	6	0.91
Bull Terrier	6	0.91
Danua	5	0.76
Chowchow	5	0.76
Pointer	5	0.76
Rus Finosu	5	0.76
Jack Russel	4	0.61
Dogo Argentina	4	0.61
Beagle	3	0.45
Border Collie	3	0.45
Chivava	3	0.45
Sitzu	3	0.45
Kafkas Çoban Köpeği	2	0.3
Mastiff	2	0.3
Doberman	1	0.15
Afkan Tazısı	1	0.15
American Bulldog	1	0.15
Belçika Kurdu	1	0.15
Fransız Bulldog	1	0.15
Pincher	1	0.15
Saint Bernard	1	0.15
Spitz	1	0.15
Tibet	1	0.15
Weimaraner	1	0.15
West Heighland	1	0.15
Bernese	1	0.15
Flat Coat Retriever	1	0.15

Tablo 3. Kedi ve köpeklerde yaş dağılımı

Tür	Genç (0-2)	Orta Yaş (2-7)	Yaşlı (7-19)
Kedi	164	92	91
Tür	Genç (0-2)	Orta Yaş (2-5)	Yaşlı (5-13)
Köpek	256	153	244

Tablo 4. Köpek ve kedilerde rastlanan deri hastalıklarının sayısı ve % oranları

Hastalık	Köpek		Kedi	
	Sayı	%	Sayı	%
Kaşıntılı dermatozlar	173	26.5	103	29.7
Sinüs oluşumuyla karakterize olan hastalıklar	144	21.9	66	19
Uyuz	114	17.4	8	2.3
Dermatofitozis	44	6.7	54	15.6
Nodüler dermatozlar	59	9	28	8
Komplike vakalar	62	9.5	2	0.6
Apse	9	1.4	22	6.3
Çevresel dermatozlar	13	1.9	11	3.2
Otitis externa	13	2	3	0.9
Ülseratif dermatozlar	7	1	6	1.7
Endokrin dermatozlar	9	1.4	3	0.9
Yağlı kuyruk sendromu	-	-	11	3.2
Othematom	8	1.2	2	0.6
Kabuklanma ve pullanma ile karakterize hastalıklar	5	0.8	2	0.6
Fotosensibilizasyon	-	-	4	1.2
Cushing sendrom	3	0.5	-	-
Atopi	-	-	3	0.9
İnterdigital dermatit	3	0.5	-	-
Miyasis	3	0.5	-	-
Leismaniasis	2	0.3	-	-
Yaz dermatiti	1	0.2	-	-

Bulgular

Muayene edilen 3000 köpeğin 653'ünde (% 21.7) deri hastalığı belirlenmiştir. Muayene edilen 2200 kedinin 347'inde yani (%15.7) deri hastalığı saptanmıştır.

Hastalıkların sınıflandırması yapıldığında en fazla kaşıntılı oranın dermatozlar'dan oluştuğu görülmektedir. Deri hastalıklarında çok çeşitli hastalıklar tespit edilmiş ve tablo 4' de sunulmuştur.

Kaşıntılı dermatozların 105'i (%38) pire ısırığı hipersensitivitesi, 73'ü (%26.4) alerjik ve iritan kontak dermatit, 61'i (%22.1) gıdaya bağlı aşırı duyarlılık, 14'ü (%5.1) atopik dermatit, 14'ü (% 5.1) intertrigo, 7'si (%2.5) psikojenik dermatozlar ve 2'si (%0.7) de malassezia pachydermatis dermatitinden oluşmaktadır.

Sinüs oluşumuyla karakterize olan hastalıkların 79'u (%37.6) derin piyoderma, 55'i (%26.2) ısı- rık yaraları, 44'ü (%21) yabancı cisim sinüsü,

26'sı (%12.4) piyotraumatik dermatitis, 5'i (% 2.4) anal furonküloz ve 1'i (%0.5) de kedide cüzzam hastalıklarından oluşmaktadır. 122 uyuz vakasının 49'u (%40.2) sarcoptescanis, 48'i (39.3) otodectes cynotis, 17'si (%14) demodex ve 8'i (%6.6) notoedrescati'den oluşmaktadır. Gözlenen 87 nodüler dermatozlardan 31'i (%36) meme tümörü, 28'i (%32.2) diğer tümör, 7'si (%8.1) papillom, 6'sı (%6.9) mast hücre tümörü, 5'i (%5.7) fibrosarkom, 4'ü (%4.6) vaginal tümör (TVT), 2'si (%2.3) lipom, 2'si (%2.3) bazal hücre karsinomu ve 2'si (%2.3) de histiyositom tümöründen oluşmaktadır. Çevresel dermatozların 15'ü (%65.2) yanıklar, 5'i (%21.7) myiasis, 3'ü (%13) arı sokması ve örümcek sokmaları ve 1'i (%4.3) sinek ısırığı dermatozlarından oluşmaktadır. Ülseratif dermatozların 13 vakanın 7'si (%53.8) otoimmün dermatoz, 4'ü (%30.7) feline eozinofilik granülom kompleksi ve 2'si (% 15.4) de dekübitis ülserlerinden oluşmaktadır.

Kedilerde yaş dağılımına göre en çok görülen üç hastalıktan biri olan pire alerjik dermatiti; gençlerin 43'de (%12.3), orta yaşlıların 37'sinde (%10.7) ve yaşlıların 6'sında (%1.7); ikinci hastalık olan dermatofitozis; gençlerin 35'inde (%10), orta yaşlıların 10'unda (%2.9) ve yaşlıların 13'ünde (%3.7); üçüncü hastalık olan derin pyoderma ise; gençlerin 19'unda (%5.5), orta yaşlıların 7'sinde (%2) ve yaşlıların 22'sinde (%6.3) görülmüştür.

Köpeklerde yaş dağılımına göre en çok görülen hastalıklar gençlerde sırasıyla; *Sarcoptes canis* 33 (%5.1), gıdaya bağlı aşırı duyarlılık 27 (%4.1), alerjik dermatit 26 (%4). Orta yaşlılarda sırasıyla; gıdaya bağlı aşırı duyarlılık 17 (%2.6), yabancı cisim sinüsü 17 (%2.6), ısırık yaraları 15 (%2.3). Yaşlılarda ise sırasıyla; komplike vakalar 60 (%9.2), nodüler dermatozlar 46 (%7), alerjik dermatit 45 (%6.9)'tir.

Tartışma ve Sonuç

Deri hastalıkları, orjinlerine göre primer ve sekonder özelliktedirler. Primer deri hastalıkları genellikle dış etkilere, sekonder olaylar ise iç organ hastalıklarından (karaciğer, böbrek gibi) ileri gelmektedir (5, 6, 11, 14). Bazı hastalıklar kalıtsal olduğu için yetiştirme (üretim) dikkatle takip edilmelidir. Ayrıca hastalığın ilk olarak hangi yaşta görüldüğünün belirlenmesi önemlidir. Genellikle bazı hastalıklar (gıda ve pire alerjileri, demodikozis, dermatofitozis) gençlerde, bazıları ise (endokrinopatiler, neoplaziler ve otoimmün hastalıklar) orta yaşlı ve yaşlı hayvanlarda yaygındır (3,10).

Dermatolojik bozukluğu olan hasta bir hayvanda anemnezin ayrıntılı olarak alınması ve tam bir fiziksel muayenesinin yapılması önemlidir. Hastalığın seyrinin nasıl değiştiği, lezyonların mevcudiyeti ve iyileşmesiyle kaşıntı arasında bir korelasyonun olup olmadığı saptanmalıdır. Çalışmada tüm olguların anemnez ve fiziki muayeneleri detaylı olarak yapılarak kaydedilmiştir.

Deri hastalıkları çoğunlukla kaşıntı oluşturmaktadır. Pire ısırığına bağlı aşırı duyarlılık reaksiyonu, genellikle gövdenin arka kısmından ve arka bacaklardan başlayarak tüm vücuda yayılır. Alerjiyle ilişkili kaşıntının ise genelde aynı anda tüm vücuda yayıldığı görülür. Otoimmün hastalıklar genellikle yüz bölgesinde ortaya çıkar, değişik derecelerde gövde ve ekstremitelerde de görülebilir (19). Bu çalışmada benzer bulgular elde edilmiştir.

Kanada'da yapılan bir çalışmada köpeklerde %18.8, kedilerde ise %15.2 oranında deri hastalığı

görülmüştür (19). İngiltere de yapılan bir çalışmada muayene edilen 3770 hayvanın 795'inde (%21.4) deri hastalığı saptanmıştır. Van ili çevresinde 2000-2003 yılları arasında toplam 3020 olgu üzerine yapılan bir çalışmada; deri hastalıkları %0.69 olarak saptanmıştır (12). Bu çalışmada muayene edilen 3000 köpeğin 653'ünde yani %21.7'sinde deri hastalığı belirlenmiştir. Muayene edilen 2200 kedinin 347'inde yani %15.7'de deri hastalığı saptanmıştır. Köpek ve kedilerde elde edilen sonuçlar Avrupa ülkeleri oranlarına yakındır. Van ilinde saptanan düşük sonucun, o bölgede kedi ve köpek sayısının ve tedaviye getirilen olgu sayısının az olması nedeniyle olduğu düşünülmektedir.

Yaklaşık olarak 783 vaka üzerinde yapılan bir çalışmada en sık rastlanan 10 hastalık sırasıyla; pire enfestasyonu (24.1/ %33.3), pire aşırı duyarlılık (22.3, %42.9), dermatofitozis (9.9, %26.2), otodectes (11.5, %19), gıda alerjisi (2.8, %25.2), çeşitli duyarlılık (2.8, %10), atopi (2.4, %22.4), otitis (2.4, %5.6), piyoderma (1.4, %4.7) ve alopesi (1.3, %4.7) olduğu görülmüştür (1).

Köpek ve kedilerde alerjik deri hastalıkları içerisinde pire alerjik deri hastalıkları yüzdesinin %10-20'lik bir paya sahip olduğu görülmüştür (1). Çalışmada bütün hastalıklar içerisindeki pire ısırığı hipersensitivitesi %10.5'lik bir payla oldukça yüksek bir yüzdeye sahiptir. Bunun da en önemli sebebi hasta sahiplerinin pireye karşı yeterli korucuyu önlem almamasıdır veya ilaçlar uygun zaman ve miktarda uygulanmamaktadır. Dermatomikozis, zoofilik, artropofilik ve geofilik olarak bulaşan çeşitli dermatofitlerin derinin epidermal tabakasında meydana getirdiği bir enfeksiyondür. Klinik olarak normal görünümü 559 köpeğin %75'inde, 225 kedinin ise %15'inde *Microsporum* ve *Trichophyton* genusuna ait mantar türleri saptadığını bildirirken, klinik belirti göstermeyen köpeklerin %18.4'ünde, kedilerin ise %30.4'ünde *M. canis* izole edildiği bildirilmiştir (20).

Bir başka çalışmada dermatofitoz şüpheli lezyonlu köpeklerde dermatofitlerin prevalansının %4-10 olduğu bildirilmiştir. Köpeklerden en sık izole edilen dermatofit *M. canis*'tir. *M. canis*'in köpeklerde dermatofit enfeksiyonlarının %70'ine neden olduğu ve köpeklerin %5'inin asemptomatik taşıyıcı olduğu bildirilmiştir. Köpeklerden daha az izole edilen diğer dermatofit *T. mentagrophytes* ve *M. gypseum*'dur. Bu üç tür köpeklerden izole edilen dermatofitlerin yaklaşık %96'ısını oluşturmaktadır. Kuzey Amerikan Vete-

riner Kliniklerinde dermatofitlerin görülme oranları %0.26 ile %5.6 arasında olduğu bildirilmiştir (9,15,16,18,23).

Bu çalışmada deri hastalığı belirlenen 653 köpekten 40'ında (%6.1) ve 347 kediden 58'inde (%16.7) dermatofit vakasına rastlanmıştır. Bu da diğer araştırmalarda Ural ve ark. (21) tarafından elde edilen dermatofit vakalarının yüzdeleleri ile örtüşmektedir.

Primer ve sekonder dermatolojik bozukluğa sahip 86 köpeğin muayene sonuçları incelendiğinde 18'inde sarcoptes uyuz (%20.9), 14'ünde dermatofitoz (%16.2), 12'sinde leishmaniasis (%14), 20'sinde dermodikozis (%23.3), 4'ünde kancalı kurt dermatitisi (%4.7), 2'sinde pelodera dermatitisi (%2.3) ve 2'sinde kutanöz neosporozis tanısı konulmuştur (21).

İstanbul ilindeki veteriner kliniklerine getirilen 1000 vaka içinde 49 (%4.9) *Sarcoptes canis*, 98 dermatofitoz (%9.8) ve 2 leishmaniasis (%0.2) vakasına rastlanmıştır. Diğer taraftan müdahale edilen 114 ısırık vakası üzerinde yapılan bir epidemiyolojik incelemede, ısırık vakalarının erkek köpeklerde dişilerden daha sıklıkla rastlandığı görülmüştür. Isırılan köpeklerin %61'ini küçük cüsseli, %14'ünü orta cüsseli ve %24'ünü iri cüsseli hayvanlar oluşturmuştur. Isırılan köpeklerde ortalama yaş 2, kedilerde ise 1.5 civarında olduğu ve ısırık yaralanmalarının en çok Mayıs (%16), Nisan (%11) ve Ekim (%10) aylarında olduğu tespit edilmiştir. Kedilerdeki ısırık yaralama oranının köpeklerden daha az olduğu rapor edilmiştir (13). Bu çalışmada 6'sı kedi olmak üzere toplam 55 olguda (%5.5) ısırık olayı ile karşılaşmıştır. Kedilerin toplam yaşları 0-2 arasında değişen genç bireylerden olduğu görülmüştür. Köpeklerin 22'si genç (0-2), 14'ü orta yaş (2-5) ve 13'ü de yaşlı (5-13) hayvandan oluşmaktaydı.

Bu çalışmayla İstanbul ilinde dermatolojik hastalıklarla ilgili önemli veriler ilk kez elde edilmiştir. Bu konuda yapılacak çalışmalara kaynak oluşturacaktır. Sonuç olarak İstanbul bölgesinde yapılan çalışmada kedi ve köpeklerde deri hastalıklarının oluşmasında ırk, yaş, bakım, besleme gibi faktörlerin etkili olduğu tespit edilmiştir. Hayvan sahiplerinin belirtilen parametreler ve paraziter hastalıklar hakkında bilinçlendirilmesi ve aldıkları hayvan ırkı ile ilgili ne zaman ve hangi tür deri problemleriyle karşılaşabilecekleri detaylı olarak anlatılmalıdır.

Kaynaklar

1. Bourdeau P, Taylor KW, Nguen P. Skin diseases. Vet Dermatol 2004; 15(1): 41-69.
2. Cebecioğlu VH, Aslıhan D. Deri sağlığı ve tüy kalitesinde beslenmenin önemi. Petinfo 2012; 46: 18-25.
3. Erer H, Kıran MM. Konya'da 1985-1992 yılları arasında köpeklerde görülen tümörler. S Ü Vet Fak Derg 1993; 9(2): 87-9.
4. Frank LA. Atopic dermatitis. Clin Dermatol 1994; 12(4): 565-71.
5. Guaguère E and Beugnet F. Parasitic skin conditions. Guaguère E, Prélaud P and Craig M. eds. In: A Practical Guide to Canine Dermatology. Paris: Kalianxis, 2008; pp.179-226.
6. Gül Y. Deri hastalıkları. İmren HY. ed. In: Kedi ve Köpek Hastalıkları. Ankara: Medisan Yayınevi, 1998; ss. 254-68.
7. Harvey RG, McKeever PJ. Kedi ve köpeklerde deri hastalıkları. Deprem O, Yeşildere T. eds. In: Papüler ve Püstüler Dermatozlar. Ankara: Nobel, 2006; ss.111.
8. Harvey RG, McKeever PJ. Kedi ve köpeklerde deri hastalıkları. Deprem O, Yeşildere T. eds. In: Sinüs Oluşumuyla Karakterize Olan Hastalıklar. Ankara: Nobel, 2006; s.120.
9. Harvey RG, McKeever PJ. Kedi ve köpeklerde deri hastalıkları. Deprem O, Yeşildere T. eds. In: Yama Tarzında Alopesiyle Karakterize Olan Dermatozlar. Ankara: Nobel, 2006; s.210.
10. Hill PB. Survey of the prevalence, diagnosis and treatment of dermatological conditions in small animals in general practice. Vet Rec 2006; 158(16): 533-39.
11. İmren HY, Şahal M. Veteriner İç Hastalıkları. Ankara: Medisan Yayınevi, 1994; s.186.
12. Kaya A, Şimşek A. Van ili ve çevresinde 2000-2003 yılları arasında görülen hastalıkların insidansı ve mevsimlere göre dağılımı üzerine araştırmalar. YYÜ Vet Fak Derg 2007; 18(2): 59-64.
13. Kılıç N, Sarierler M. Dog bite wounds: A retrospective study (114 cases). YYÜ Vet Fak Derg 2003;14(2): 86-8.
14. Nuttal T, Harvey RG, McKeever PJ. A Colour Handbook of Skin Disease of the Dog and Cat. Second Edition. London: Manson Publishing Ltd, 2009; pp.10-5.
15. Or E, Kaymaz AA, Dodurka T, Tan H. Zoonotic microsporidium canis infeksiyonu. Tr J

- Vet and Anim Sci 1999; 23(3): 293-96.
16. Outerbridge CA. Mycologic disorders of the skin. Clin Tech Small Anim Pract 2006; 21 (3): 128-34.
 17. Özkaptan I, Aydemir E, Turgut D, Alihosseini H, Haydardedeoglu AE, Çolakoglu E, Cansız F. Köpeklerde kaşıntı sendromu klinik yaklaşım ve ayırıcı tanı. Yedinci Küçük Hayvan Veteriner Hekimleri Derneği Kongresi (KHVHD 7). Kasım, 9-10, 2012; İstanbul, Türkiye.
 18. Scott DW, Millier WH, Griffen CE. The prevalence of dermatophytosis in dogs and cats. William H, Miller J, Griffin CE, Karen L. eds. In: Muller and Kirk's small animal dermatology. Philadelphia PA: W.B. Saunders Company. 2001; pp. 432-38.
 19. Scott DW, Paradis M. A survey of canine and feline skin disorders seen in a university practice: Small animal clinic, University of Montreal, Saint-Hyacinthe, Quebec (1987-1988). Can Vet J 1990; 31(12): 830-35.
 20. Tel OY, Akan M. Kedi ve köpeklerden dermatofitlerin izolasyonu. Ankara Üniv Vet Fak Derg 2008; 55 (3):167-71.
 21. Ural K, Voyvoda H. Understanding primary and secondary skin lesions among infectious dermatoses in dogs: Lessons we learned from cases. Animal Health Prod and Hyg 2012; 1: 86-9.
 22. Watson TDG. Diet and skin disease in dogs and cats. J Nutr 1998; 128(12): 2783-89.
 23. Yıldırım M. Çiftlik hayvanlarının dermatomikozları. İnfek Derg 2007; 21(ek): 81-3.

Sorumlu Yazar:

Prof. Dr. İbrahim CANPOLAT
Fırat Üniversitesi,
Veteriner Fakültesi
Cerrahi Anabilim Dalı
Elazığ-TÜRKİYE
Tel: 2370000-3862
E-mail: icanpolat@firat.edu.tr